

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto Espoon kaupungille valtuustoaloitteesta uudenvuoden ilotulitteiden käytön kieltämiseksi yksityishenkilöiltä

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää aloitteessa esiin nostettuja tavoitteita – henkilöturvallisuuden parantamista, omaisuusvahinkojen ehkäisyä sekä eläimille aiheutuvien haittojen vähentämistä – perusteltuina ja kannatettavina.

Ilotulitteiden käyttöä koskeva sääntely perustuu kuitenkin pääosin valtakunnalliseen lainsäädäntöön, kuten lakiin vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) sekä sen nojalla annettuihin valtioneuvoston asetuksiin (819/2015, 1101/2015). Lisäksi pelastuslain (379/2011) 5 § edellyttää, että tulta sekä syttyvää, räjähtävää tai muuta vaarallista ainetta on käsiteltävä huolellisesti ja riittävää varovaisuutta noudattaen. Nykyinen sääntely sisältää jo useita turvallisuutta edistäviä rajoituksia, kuten käyttöajankohtaa koskevat rajaukset, ikärajat sekä velvoitteet turvalliseen käyttöön.

Kunnan mahdollisuudet kieltää ilotulitteiden käyttö yleisesti ja kokonaisvaltaisesti yksityishenkilöiltä ovat oikeudellisesti rajalliset. Laaja-alainen kieltö koko kaupungin alueella ei lähtökohtaisesti kuulu kunnan toimivaltaan, koska ilotulitteiden käyttöä koskeva sääntely on valtakunnallisesti yhdenmukaistettua. Hyvinvointialueen pelastusviranomaisella on kuitenkin pelastuslain nojalla toimivalta rajoittaa tai kieltää ilotulitteiden käyttöä yksittäisissä tapauksissa tai tietyillä alueilla, mikäli käytöstä aiheutuu erityistä vaaraa ihmisten turvallisuudelle, omaisuudelle tai ympäristölle. Tällaiset rajoitukset perustuvat tapauskohtaiseen riskinarviointiin ja ovat luonteeltaan kohdennettuja. Lisäksi kunta voi harkita ympäristönsuojelumääräysten käyttöä ilotulitteiden aiheuttamien haittojen, kuten melun, rajoittamisessa tietyissä kohteissa tai

tilanteissa. Näilläkään määräyksillä ei kuitenkaan voida kiertää valtakunnallista sääntelyä tai asettaa yleistä kieltä ilman erityistä perustetta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan ilotulitteiden käytön turvallisuushaasteet liittyvät merkittävältä osin voimassa olevan sääntelyn noudattamatta jättämiseen. Tämän vuoksi keskeisiä keinoja riskien vähentämiseksi ovat valvonnan tehostaminen, viranomaisyhteistyön vahvistaminen sekä asukkaiden ohjeistuksen ja viestinnän lisääminen.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että yleisen kiellon sijaan tarkoituksenmukaisempia ja oikeudellisesti kestäviä keinoja ovat:

- ilotulitteiden käytön kohdennetut rajoitukset riskialueilla
- valvonnan ja viranomaisyhteistyön tehostaminen
- viestinnän ja neuvonnan lisääminen ilotulitteiden turvallisesta käytöstä
- mahdollisten paikallisten rajoitusten tarkastelu ympäristönsuojelumääräysten puitteissa

Edellä esitetyin perustein Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei puolla aloitteessa esitettyä yleistä kieltä ilotulitteiden käytöstä yksityishenkilöiltä, mutta pitää tärkeänä, että ilotulitteiden käytöstä aiheutuvia haittoja vähennetään kohdennetuin ja riskiperusteisin toimenpitein.

On huomioitava, että kunta voi omalla toiminnallaan vähentää yksityishenkilöiden ilotulitteiden käyttämistä. Kunnan tai vastaavan toimesta järjestetty, turvallisessa paikassa pidetty ilotulitusnäytös tai korvaava näytös ilman pyrotekniikkaa, esim. valoshow saattaa vähentää lieveilmiöitä, viihdevaikutuksen kärsimättä.

PL 33, 02033 LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

PB 33, 02033 VÄSTRA NYLANDS VÄLFÄRDSOMRÅDE

luvn.fi